

BETLEM, CASA DEL PA
RECÉS D'ADVENT DE LA GERMANDAT DE POBLET
30 de novembre 2013

INTRODUCCIÓ

Admiració, estupor, celebrar que Déu s'ha fet carn. Carn de la nostra carn. Déu veritable nascut del Déu veritable.

Avui, a les I Vespres comencem l'Advent, el temps litúrgic previ a la celebració del Nadal del Senyor. D'Advent en podem anomenar tres. Tres adveniments del Senyor. El primer en la història, fa més de 2000 anys. El tercer l'escatològic, a la fi dels temps, quan s'acabarà la història. El segon doncs és el que ens interessa avui, el nostre, l'Advent, l'adveniment del Senyor en la nostra pròpia història. La meua vida en relació entre jo mateix i Déu, entre el misteri de Déu i el misteri de la persona humana.

"Casa del pa", és el significat hebreu de Betlem i ens dóna ja un joc simbòlic com deia Sant Gregori el Gran: «El naixement a Betlem té un valor simbòlic, perquè el nom d'aquesta vila significa "casa del pa", i ell és el que diu: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel». El lloc on naix el Senyor era primer de tot anomenat: "casa del pa", perquè havia d'assumir la natura humana Aquell que hauria de saciar en l'íntim l'esperit dels elegits. Aquest va venir a la llum no a casa dels pares, sinó en un viatge, perquè es fera evident que, per mig de la condició humana per ell assumida, Ell naix com en un lloc estranger, segons la natura humana, no en l'àmbit del poder, perquè està escrit: Ell va venir a casa seva. Nat de fet primer de l'existència del temps segons la pròpia natura divina, assumeix la nostra humana en una determinada situació històrica. Restant etern apareix en el temps, i és estrany per al lloc on ve. Només naix, és posat en un pessebre; per poder alimentar amb el blat de la seva carn els fidels, simbòlicament representats en els animals, per no deixar-nos privats del menjar de la ciència eterna»¹.

Dividiré en tres apartats la reflexió que vaig a fer: en primer lloc cal posar-nos a l'escolta de les narracions de l'evangeli; després voldria centrar-me en l'ara, en com ens afecta la base de l'evangeli, com ens interpel·la; per últim m'agradaria poder fer una reflexió de l'acció de gràcies que celebrem, el memorial del Senyor, l'Eucaristia, la fracció del pa en la casa del pa.

1.- L'EVANGELI

Anem a veure els pessebres. Veiem els pastors, els més pobres i menyspreats d'Israel, ni botiguers ni comerciants. «Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel! (Mt 5,3). Jesús el Senyor salva, ve a portar la salvació de Déu als homes, per això es pot dir que és el salvador (Lc 2,11).

---

¹ Cf. San Gregorio Magno, *Omèlie sui vangeli, opere di Gregorio Magno II*, Città Nuova Editrice, Roma, 1994, 121-122.

Mateu i Lluç sense pertànyer a cap associació de pessebristes ens deixen meditar dos grups de figures ben diferents. Uns del poble, altres estrangers; uns gent senzilla de la terra d'Israel, altres savis vinguts de l'Orient; uns anuncien la salvació per al poble; altres esdevenen testimonis que la salvació és per a tots els pobles; uns anuncien a veïns i veïnes la bona nova i glorifiquen Déu; altres després d'un llarg viatge adoren al salvador del món. De la senzillesa d'uns pastors pobres Déu se'n refia; de la tenacitat investigadora d'uns homes cultes Déu els condueix fins al nucli de la llum de la vida, mitjançant una estrella. Els savis cauen prostrats i l'adoren, els pastors corren de presa i anuncien allò que els havien dit. «En veure-ho, van contar el que els havien anunciat d'aquell infant» (Lc 2,17).

Els pastors anuncien i tothom queda meravellat. Però, atenció: «Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Lc 2,19). Nosaltres som els que necessitem guardar en el nostre cor el misteri de Déu i el misteri de Déu en l'home i meditar-lo. I després de meditar podrem anunciar allò de què hem fet experiència. Quan hom ronda molt per fora acaba refredant-se la seva vida espiritual. Per això, cal guardar en el cor tot el misteri i meditar aquesta presència de Déu en mi, el misteri de Déu i la meva correspondència en la fe. En qui crec? Adorar i anunciar és feina que hem de fer cadascú de nosaltres.

Sant Gregori ens diu al respecte: «Als pastors un àngel els anuncia el naixement, els pastors jueus ja són en la fe dels pares per poder rebre la profecia. Fe en els pastors jueus, ciència en els savis d'orient. Pel signe de l'estrella un savis de l'orient es posen en camí, els estrangers d'orient encara no han copsat la fe, almenys la fe cristiana»². La qüestió és posar-se en camí i, orientar-se cap al Crist, sense defallir, encara que no copses tot aquest gran Misteri de Déu i de Déu i l'home més gran encara.

«Quan els savis se n'hagueren anat, un àngel del Senyor es va aparèixer en somnis a Josep i li digué: «Lleva't, pren el nen i la seva mare, fug cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà l'infant per matar-lo.» Josep es llevà, prengué de nit el nen i la seva mare, se'n va anar cap a Egipte i s'hi quedà fins a la mort d'Herodes» (Mt 2,13-15). Fugen, fugen de fam, d'aquell Herodes que domina el món. Fugen, fugen com tu has fugit Senyor i com tu t'han clavats a la creu, ara et claven coltells a la reixa perquè tu no ets Fill de Déu, tu què ets Déu. I ells no et reconeixen encara. No volen reconèixer el propi germà de sang. No volen la llum i festegen la llum, sense saber que la festa és per aquells que moren perquè puguem celebrar i gaudir la vida sense preocupacions.

«Quan Herodes es veié burlat pels savis, es va indignar molt, i ordenà que a Betlem i a la seva rodalia matessin tots els nens de dos anys en avall, l'edat que calculava pel que li havien dit els savis» (Mt 2,16). El rei es veu burlat i mata als seus propis fills, súbdits fills de la seva tutela. És possible, què els governants es vegin burlats i oprimeixin i maten els seus propis conciutadans? Tot, perquè no volen perdre la reialesa efímera de la glòria vana?.

---

² Cf. San Gregorio Magno, 139.

2.- L'ARA DE L'EVANGELI

L'actualització de la Bona nova en cada cristià, des de la perspectiva de l'encarnació ens pot portar a dos aspectes essencials i bàsics per a la vida: la humilitat i el cor net. «Revestiu-vos d'humilitat, perquè Déu resisteix als superbs i, en canvi, dóna gràcia als humils» (1Pe 5,5b).

LA HUMILITAT

«La pobresa de Crist supera, amb escreix, a totes les riqueses i tresors junts, el naixement del senyor t'inculca la humilitat»³.

La pau, el camí de la pau, la reconciliació entre Déu i l'home, Jesús és Déu i és home. Déu s'enfronta als arrogants però concedeix la seva gràcia als humils⁴. «El superb es col·loca per damunt de tot el que es diu Déu o és objecte de culte. Déu vol que es complexi la seva voluntat. El superb busca fer la seva pròpia voluntat, amb raó o sense»⁵.

Cal la modèstia nostra perquè Déu pugui actuar en nosaltres. «Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop» (Fl 4,5). «Si la modèstia del Senyor va admirar a tots. Com seria d'incongruent que un home adoptes una actitud arrogant, després de veure com s'ha humiliat el Senyor de la glòria»⁶.

«Fiar-se d'un mateix no és fe, és infidelitat; confiar en un mateix no és confiança, sinó desconfiança»⁷. Cal humilitat de cor. «Qui és aquesta que puja del desert recolzada en el seu estimat?» (Ct 8,5). La nostra vida és una ascensió cap amunt. Cap amunt, cap a la creu, cap al cel. Hi ha calvari, hi ha goig, hi ha el que ens toca viure, a tu i a mi. No ho oblidem que és el nostre temps favorable. Necessitem cada dia aprendre que vol Déu de nosaltres. Perquè ens parla en els esdeveniments i en la reacció enfront d'ells. És la dedicació del cristià. És a dir, aquest concordat amb el Crist i la seva humilitat. El Senyor ens crida de la nostra fosca a la seva llum. «Oberts els ulls a la llum deífica, escoltem amb orella ben atenta allò que cada dia ens repeteix la veu divina que clama: Si avui sentiu la seva veu, no enduriu els vostres cors»⁸. «Quina cosa més dolça que aquesta veu que ens invita? Mireu com el Senyor, amb la seva bondat, ens mostra el camí de la vida»⁹. Sant Benet ja ens ho diu ben clarament en el seu pròleg.

Continua amb insistència sant Benet, en el capítol setè de la seva Regla per als monjos, amb els dotze graons de la humilitat. Es puja per la humilitat de la vida present (Cf. RB 7,6). Cal que drecem per al moviment ascendent dels nostres actes aquella escala que s'aparegué en somnis a Jacob, per on veia com

---

³ Sant Bernat, En la vigília de Navidad, *Sermones litúrgicos 1, Obras completas de san Bernardo III*, BAC 469. Madrid 1985, 167.

⁴ Cf. Sant Bernat, 169.

⁵ Sant Bernat, 171.

⁶ Sant Bernat, 173.

⁷ Sant Bernat, 181.

⁸ Cf. Regla de sant Benet, pròleg 9-10.

⁹ Cf. Regla de sant Benet, pròleg 19-20.

baixaven i pujaven els àngels (Cf. RB 7,7). Ben cert, aquest baixar i pujar no significa per a nosaltres sinó que per l'exaltació es baixa i per la humilitat es puja (Cf. RB 7,8). Aquesta escala dreçada és la nostra vida en aquest món, que el Senyor dreçarà fins al cel quan el cor sigui ben humil (Cf. RB 7,9). «Jo sóc el Senyor, que faig caure els arbres alts i enalteixo els més petits» (Ez 17,24). Aquest infant serà motiu que molts caiguin i molts d'altres s'aixequin (Cf. Lc 2,34b).

Humilitat ens cal per saber acceptar que en el Fill, Déu s'ha fet carn. Hi ha cap sentit que Déu s'hagi abaixat i s'hagi fet nen, ell que és el Senyor de cel i terra, sinó és per mostrar-nos el camí, el mateix camí que hem de seguir¹⁰. El camí de la humilitat és el nostre camí reial. Jesús és el model únic que hem de seguir. El nen naix nu i mor nu, com si fos un: "no res".

El treball de la humilitat per a nosaltres cal viure'l amb joia. Perquè altrament no n'és cap treball d'humilitat. Perquè has d'entendre que no ets menys tu, sinó més veritable i autèntic seràs tu quan vius plenament el tarannà humil de la teva acció vital. Aquest nen, aquest noi, s'ha fet home i és Déu. S'ha abaixat fins a la mort per assenyalar què hem de fer.

Cert que ens horroritza la mort, i vivim en aquest temps que la mort es maquilla. Però, no oblides cristià que l'essència de la nostra fe és la resurrecció i la vida per sempre. La creu de la nostra vida té al girar-la la cara de la resurrecció.

EL COR NET

«La nostra vida va succeint a la terra, però el nostre cor és al cel»¹¹. Ens diu sant Bernat, perquè no sols ens cal molta humilitat, sinó crec que necessitem tenir el cor net. Un cor net respira pau, fins i tot diria que deixa passar la llum que li és donada per Déu. Sant Gregori ens exhorta: Som ciutadans de Déu i igual als àngels, comportem-nos amb la dignitat que hem rebut. Perquè els homes tenim una vocació a la vida divina. Defensat per això dels vicis oh home, per a tu és la dignitat divina, perquè s'ha fet home el mateix Déu que viu i regna pels segles dels segles¹².

Sant Bernat ens diu en els seus sermons de Nadal: «Ara ja se'ns exigeix una santedat total, un rentat interior, una puresa espiritual, segons les paraules del Senyor: Feliços els nets de cor: ells veuran Déu! (Mt 5,8)»¹³. Les benaurances són el que hem de viure i donar-les a viure. Vivim per a esdevenir nets de cor, per veure Déu. I, és en la netedat, la pulcritud, la bellesa, la lluïssor del cor de la persona el que ens permet accedir a veure Déu.

La nit cobria el món abans de l'aurora de la llum veritable, abans del naixement del Crist. La nit s'estenia sobre cadascú de nosaltres abans de la nostra conversió i de la nostra regeneració interior.

---

¹⁰ Cf. Sant Bernat, 201.

¹¹ Sant Bernat, 143.

¹² Cf. San Gregorio Magno, 125.

¹³ Sant Bernat, 175.

Una casa tancada es fa malbé, la humitat, la podridura, l'acaba portant-la a la ruïna i s'enfonsa. Una persona tancada és morta. Cal un cor pur per oxigenar la vida, no sols la nostra sinó la dels altres. Davant del Misteri, els pastors i els savis de l'orient responen. Ara som cadascú amb les nostres penes i glòries els qui hem de donar resposta.

Tenim el cor, el cap i la voluntat de Déu per viure, si volem viure com a cristians. Purifiquem el cor per la fe (Cf. Ac 15,9). Per tenir el cor pur per poder veure Déu. Déu ens guarda com la nineta dels ulls (Cf. Sl 17/16,8).

3.- L'EUCARISTIA

La llei i els profetes ens diuen aquests manaments: Apartat del mal i fes el bé i tindràs una casa per sempre (Cf. Sl 37/36,27). A la casa del pa, Betlem, naix un nen perquè nosaltres ens fem com a nens. Es feu nen per nosaltres i ens diu: «si no torneu a ser com els infants, no entrareu pas al Regne del cel» (Mt 18,3).

Comenta sant Bernat: Demà apareixerà el Senyor en la seva majestat i digne de lloança perquè nosaltres siguem cadascú lloança de Déu. A la perfecció de la santedat succeirà la visió de la majestat¹⁴. Serem semblants a ell i el veurem tal com és (1Jn 3,2). Portem la imatge de Déu però ens cal recuperar la semblança perduda.

Aquesta casa del pa ara és l'Església on partim el pa de l'acció de gràcies, l'Eucaristia. Casa del pa és l'Església universal. Casa del pa és la comunitat local, el poble, la comunitat monàstica, el lloc on donem el testimoni de vida cristiana.

Casa del pa és cadascú de nosaltres, tu i jo. Sóc casa del pa quan em deixo portar per un Altre, amb majúscules; quan em deixo a les mans i a la voluntat de Déu. Com Crist hem de dir: que no es faci la meua voluntat sinó la vostra, la del Pare del cel. La casa del pa som cadascú de nosaltres quan ens convertim en Betlem, la més petita de les ciutats però on naix el salvador (Cf. Mi 5,1-3). Espai per a que neixi el salvador. És en el nostre espai interior on ha de néixer: «Mentre el rei és a la seva cambra, el meu nard exhala el seu perfum» (Ct 1,12). És la nostra cambra interior la què ha d'estar endreçada perquè pugui néixer Jesús, el salvador, el rei i Senyor. Perquè jo exhali la seva unció, el seu perfum per fer-lo arribar als altres. Sempre els altres són els necessitats de la bona olor del Crist.

Anem de pressa cap a Betlem. Naix Jesús, la Paraula es fa carn (Cf. Jn 1,14). El Verb etern s'ha fet un entre nosaltres. Ens mostra la seva grandesa en tot allò de més senzill. Un estable i un pessebre, casa de maons i refugi d'animals. Aixeca els pobres i auxilia homes i bèsties¹⁵. «Derroca els poderosos del soli i exalta els humils» (Lc 1,52), canta Santa Maria cada tarda a Vespres per la nostra veu. «El cor que no se sent segur és perquè no està disposat»¹⁶. No està disposat perquè no ha menjat el pa de l'eucaristia, el pa que li renova les forces (Sl 104,15).

---

¹⁴ Sant Bernat, 177.

¹⁵ Cf. Sant Bernat, 191.

¹⁶ Sant Bernat, 193.

Casa del pa ets tu. «Tan de bo, siguem aquest Betlem perquè naixi en nosaltres i puguem sentir: Perquè respecteu Déu, us il·luminarà un sol de justícia»¹⁷. Betlem, casa del pa, amb menjadora i, el nen a la menjadora perquè esdevé aliment per a la nostra vida eterna en l'Eucaristia. «I perquè no visquéssim més per a nosaltres mateixos, sinó per a ell, que per nosaltres havia mort i ressuscitat, envià des de vós, Pare, als creients, com a primer do, l'Esperit Sant» (Pregària Eucarística IV, del Missal Romà). I, nosaltres després d'atansar-nos a l'Eucaristia també ens convertim en pa per alimentar els altres. El nostre gra de blat ha estat molt i ha estat amassat en la celebració del memorial de la Pasqua, la passió, la mort i la resurrecció del Senyor. Esdevenim així com un pa petit per a que els altres ens puguem mastegar i menjar perquè puguem ser aliment de profit per als altres.

Mentrestant aquests dies que tenim de treva, Jesucrist és la llum en la nostra nit. «En ell hi havia la vida, i la vida era la llum dels homes. La llum resplendeix en la fosca, i la fosca no ha pogut ofegar-la» (Jn 1,4-5). Cal viure il·luminats per la bellesa de la seva llum.

CONCLUSIÓ

El temps que ara tenim és el nostre temps, el millor temps que tenim per viure amb aquesta direcció, amb aquest senti, amb aquesta orientació:

Adorar i anunciar. Els pastors anuncien, glorifiquen i lloen Déu (Cf. Lc 2,16). Els savis d'orient postrats adoren (Cf. Mt 2,11). Només dos lletres, i millor una, la primera de l'alfabet l'A i l'A dues vegades. Adorar i anunciar, A, A. És fàcil de recordar. Tan fàcil que de vegades, moltes vegades ens oblidem. Oblidem-ho tot si voleu, però que se'ns quedi l'A. Tres pals Trinitari, el Pare ens fa pujar (/), ha fet baixar els seu Fill ($\wedge$), i l'Esperit Sant ens fa viure en relació entre uns i altres (—), cap a l'acció de gràcies de l'Eucaristia.

Jesús ve cap a tu. És la nostra pau (Cf. Mi 5,4). En la mesura que acceptem la seva presència serem portadors de la seva vida per als altres. La seva pau ens donarà pau per als altres. I això, ens farà viure l'amor a Déu i al proïme expandint la compassió. És a dir, viure abocat cap als altres, estar pendent de les necessitats dels altres.

Adora Déu i anuncia-ho als altres en el teu testimoni de vida encarnada en Crist. Recorda sempre que tens un cor, un cap i la voluntat de Déu per viure aquest temps de la vida.

Escolta l'Evangelí, baixa els graons de la humilitat amb cor net i viu l'Eucaristia. Adora i anuncia que Jesús és el salvador absolut.

---

¹⁷ Sant Bernat, 191.